

Ministarstvo za informaciono društvo
i
telekomunikacije

E3 Consulting Podgorica

ISTRAŽIVANJE O BEZBJEDNOSTI DJECE NA INTERNETU

Septembar, 2012. godine

SADRŽAJ

Uvod	4
Metodologija	5
ISTRAŽIVANJE MEĐU OSNOVCIMA	7
1. Osnovni podaci o osnovcima	8
2. Osnovci i savremene tehnologije	9
ISTRAŽIVANJE MEĐU RODITELJIMA	22
3. Osnovne informacije o roditeljima	23
4. Internet	25
5. Sigurnost na Internetu	30
Aneks 1. Upitnik za osnovce	32
Aneks 2. Upitnik za preduzeća	35

Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

TABELE I GRAFICI

Tabela 1: Osnovne škole po opštinama i regionima

Tabela 2: Vrijeme provedeno na Internetu u toku radne sedmice i vikenda

Tabela 3: Šta osnovci misle o Internetu

Grafik 1: Regioni

Grafik 2: Procenat anketiranih osnovaca po opštinama

Grafik 3: Godine starosti učenika

Grafik 4: Da li znaš da koristiš računar?

Grafik 5: Da li koristiš Internet?

Grafik 6: Koji od navedenih uređaja koristiš kako bi pristupio/la Internetu?

Grafik 7: Odakle najčešće koristiš Internet?

Grafik 8: Koliko često koristiš Internet?

Grafik 9: Koliko vremenski koristiš Internet u toku dana, u toku radne sedmice?

Grafik 10: Koliko vremenski koristiš Internet u toku dana vikendom?

Grafik 11: Šta si radio/na Internetu u toku poslednjih mjesec dana?

Grafik 12: Šta radiš na Internetu?

Grafik 13: Da li imaš profil na Fejsbuku?

Grafik 14: Sa koliko prijatelja komuniciraš preko Fejsbuka?

Grafik 15: Šta se sve može naći na tvom Fejsbuk profilu?

Grafik 16: Šta znaš da koristiš na Internetu?

Grafik 17: Koliko tvoji roditelji znaju o tome kako ti koristiš Internet?

Grafik 18: Da li tvoji roditelji razgovaraju s tobom na temu Interneta?

Grafik 19: Koje stvari na Internetu mogu smetati tebi i tvojim vršnjacima?

Grafik 20: Da li ste imali neprijatna iskustva prilikom korišćenja Interneta?

Grafik 21: Da li bi željeli saznati više o sigurnosti korišćenja Interneta?

Grafik 22: Kako bi se najviše voljeli informisati o sigurnosti korišćenja Interneta?

Grafik 23: Pol roditelja

Grafik 24: Starost ispitanika

Grafik 25: Starosne grupe djece u domaćinstvu

Grafik 26: Kada je u pitanju Vaše dijete šta Vas u najvećoj mjeri brine?

Grafik 27: Da li roditelji koriste Internet?

Grafik 28: Razlozi zbog kojeg roditelji ne koriste Internet?

Grafik 29: Koliko su roditelji sigurni u svoje znanje u korišćenju Interneta?

Grafik 30: Sa koje lokacije dijete koristi Internet?

Grafik 31: Da li roditelj ima Fejsbuk profil?

Grafik 32: Da li mislite da ste u dovoljnoj mjeri u toku oko uvida o korišćenju Interneta od strane Vašeg djeteta?

Grafik 33: Gdje dobijate informacije o mjerama zaštite na Internetu?

Grafik 34: Odakle biste voljeli ubuduće da se više informišete o mjerama zaštite djece na Internetu?

UVOD

Istraživanje o sigurnosti djece na Internetu predstavlja projekat koji je nastao zajedničkim djelovanjem Ministarstva za informaciono društvo i telekomunikacije i kompanije E3 Consulting iz Podgorice, uz podršku Ministarstva prosvjete i sporta. Ideja za realizaciju jednog ovakvog projekta polazi od aktuelnosti teme sigurnosti djece na Internetu, kao i činjenice da je pristup savremenim tehnologijama postao sve lakši i da savremene tehnologije najprije usvajaju mlađe populacije koje ih svakodnevno koriste. Na drugoj strani, upotreba Interneta nosi svojevrzne rizike kada su djeca u pitanju i te rizike je katkad teško identifikovati, a djeca samom upotrebom mogu snositi posledice. Stoga se kao i jedan od ciljeva istraživanja javlja potreba za analizom postojećeg stanja sa stanovišta korišćenja savremenih tehnologija i Interneta od strane osnovaca i njihovih roditelja kako bi se ukazalo na stepen informacione pismenosti učenika i roditelja. Nadalje, istraživanjem se želi steći uvid predstava o tome u kojoj mjeri i kako su roditelji upoznati sa time koliko često i na koji način njihova djeca koriste Internet i koliko su bezbjedna prilikom njegovog korišćenja.

Projekat je zasnovan na kvantitativnom istraživanju koje je realizovano na uzorku od ukupno 1.073 učenika i 965 roditelja u tri regiona, devet crnogorskih opština i ukupno trideset osnovnih škola u Crnoj Gori.

Podaci predstavljeni u izvještaju koji slijedi rezultat su zajedničkog rada timova Ministarstva za informaciono društvo i telekomunikacije, Ministarstva prosvjete i sporta, kao i tima E3 Consulting te koristim priliku da im se zahvalim na kreativnosti i profesionalizmu.

mr Milica Daković
Koordinator projekta

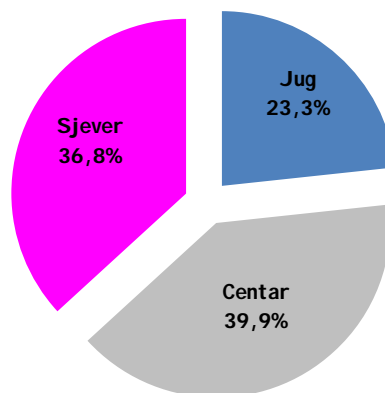

METODOLOGIJA

Projekat 'Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu' obuhvatio je dvije ciljne grupe – osnovce i njihove roditelje te stoga predstavlja prvo te vrste u Crnoj Gori koje istovremeno obuhvata dvije ciljne grupe ispitanika u kontekstu istraživanja bezbjednosti na Internetu. Za potrebe istraživanja kreirana su dva upitnika na koje je odgovore dalo ukupno 1.073 učenika i 965 roditelja, a metodologija korišćena tom prilikom sadrži neke od osnovnih indikatora praćenja bezbjednosti djece na Internetu koji se koriste u 27 zemalja EU, obuhvaćenih projektom EU Kids Online. Upitnici imaju za cilj analizu stepena informacione pismenosti djece i roditelja, kao i njihovu percepciju o bezbjednosti korišćenja Interneta. Anketom su bili obuhvaćeni učenici od trećeg do devetog razreda osnovnih škola gdje se vodilo računa o jednakoj zastupljenosti broja razreda po školama i opštinama, kao i o polnoj jednakosti učenika i učenica.

Istraživanje je realizovano u periodu April-Maj 2012. godine u tri regiona, devet crnogorskih opština i u trideset osnovnih škola. Istraživanje u južnom regionu obuhvatilo je opštine Kotor, Bar i Tivat što čini 23,3% cjelokupnog uzorka. Na drugoj strani, centralni region obuhvatio je opštine Podgorica i Nikšić što predstavlja 39,9% uzorka, dok je sjeverni region obuhvatio opštine Bijelo Polje, Berane, Pljevlja i Rožaje što čini 36,8% uzorka.

Grafik 1: Regioni

Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

Tabela 1: Osnovne škole po opštinama i regionima

Red. br.	Osnovna škola	Opština	Region	
1	'Savo Ilić''	Kotor	Jug	
2	'Njegoš''			
3	'Blažo Jokov Orlandić''			
4	'Meksiko''	Bar		
5	'Mrkoljevići''	Tivat		
6	'Drago Milović''			
7	'Dragiša Ivanović''	Podgorica	Centar	
8	'Vlado Milić''			
9	'Štampar Makarije''			
10	'Savo Pejanović''			
11	'Pavle Rovinski''			
12	'Sutjeska''			
13	'Vuk Karadžić''			
14	'Braća Ribar''	Nikšić		
15	'Mileva Lajović Lalatović''			
16	'Braća Labudović''			
17	'Olga Golović''			
18	'Ratko Žarić''			
19	'Dušan Korać''	Bijelo Polje		Sjever
20	'Marko Miljanov''			
21	'Risto Ratković''			
22	'9. maj''	Pljevlja		
23	'Salko Aljković''			
24	'Ristan Pavlović''			
25	'Boško Buha''	Rožaje		
26	'25. maj''			
27	'Mustafa Pećanin''	Berane		
28	'Vukašin Radunović''			
29	'Radomir Mitrović''			
30	'Vuk Karadžić''			

Anketa među učenicima realizovana je od strane tima E3 Consulting i uz superviziju tima Ministarstva prosvjete i sporta i razrednih starješina odjeljenja obuhvaćenih istraživanjem.

Izveštaj koji slijedi sadrži osnovne kvantitativne i kvalitativne podatke dobijene realizacijom terenskog istraživanja među osnovcima i njihovim roditeljima na temu bezbjednosti djece na Internetu.

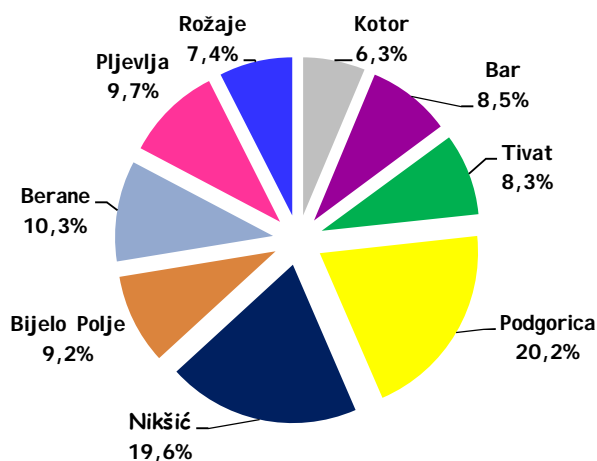
*** ISTRAŽIVANJE MEĐU OSNOVCIMA ***

1. OSNOVNI PODACI O OSNOVCIMA

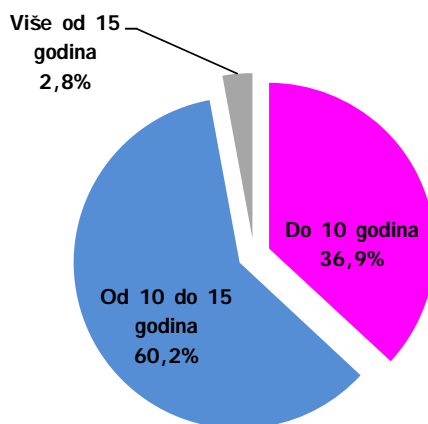
- ✦ **Broj ispitanika** - Istraživanjem je anketirano 1.073 osnovaca od trećeg do devetog razreda u ukupno devet crnogorskih opština.

Grafik 2: Procenat anketiranih osnovaca po opštinama

- ✦ **Godine starosti** - Osnovci obuhvaćeni istraživanjem u prosjeku imaju 11 godina. Najveći procenat anketiranih osnovaca pripada starosnoj grupi od 10 do 15 godina starosti što predstavlja 60,2% uzorka, dok je 36,9% osnovaca starosne grupe do 10 godina.

Grafik 3: Godine starosti učenika

- ✦ **Pol** - Kada je u pitanju polna struktura osnovaca koji su učestvovali u istraživanju može se zaključiti da je ona ravnomjerna. Naime, 51,4% osnovaca je muškog, dok je 48,6% njih ženskog pola.

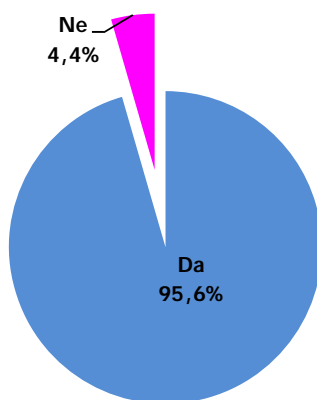

2. OSNOVCI I SAVREMENE TEHNOLOGIJE

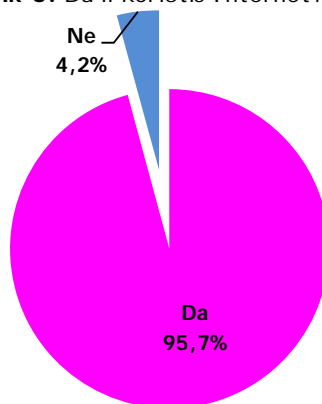
- ✦ **RAČUNARI:** Istraživanje sprovedeno među osnovcima ukazuje na izrazito visok stepen korišćenja informaciono komunikacionih tehnologija na šta ukazuje podatak da 95,6% osnovaca koristi računar, dok ga 4,4% ne koristi. Kao osnovni razlog nekorišćenja računara osnovci navode nemogućnost posjedovanja računara. U odnosu na prosjek onih koji ne koriste računar, najveći procenat odnosi se na sjeverni region (48,9%).

Grafik 4: Da li znaš da koristiš računar?

- ✦ **INTERNET:** Ukoliko se analiziraju oni osnovci koji koriste računare onda se dolazi do podatka da 95,7% osnovaca koristi Internet, dok ga 4,3% ne koristi. Ukoliko analiziramo prosjek onih osnovaca koji ne koriste Internet onda se kao najčešći razlog navodi nepostojanje potrebe za Internetom.

Grafik 5: Da li koristiš Internet?

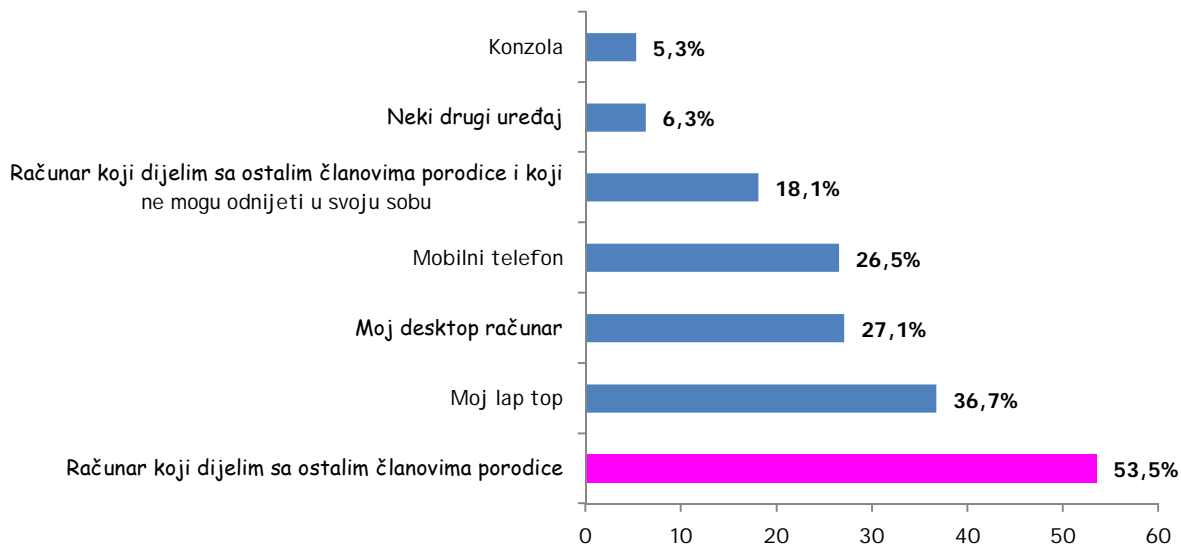
Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

- ✦ **Sa koliko godina si počeo/la koristiti Internet?** Najveći procenat učenika počeo je koristiti Internet između pete i desete godine (69,2%), dok prosjek godina na nivou uzorka kada su osnovci počeli sa korišćenjem Interneta iznosi 8 godina i tri mjeseca.

U odnosu na prosjek 16,9% osnovaca koji su Internet počeli koristiti kada su imali više od deset godina starosti isto se odnosi na 23% osnovaca iz sjevernog regiona. Na drugoj strani, u odnosu na prosjek 13,9% učenika koji su Internet počeli koristiti u starosnoj dobi do pet godina starosti isto se odnosi na 25,8% učenika iz opštine Kotor.

- ✦ **Koji od navedenih uređaja koristiš kako bi pristupio/la Internetu?** Osnovci su imali mogućnost davanja više od jednog odgovora. Najveći procenat osnovaca koristi računar koji ujedno dijeli sa ostalim članovima porodice (53,5%), potom 36,7% ima svoj lap top, dok 27,1% osnovaca koristi desktop računar kako bi pristupio Internetu.

Grafik 6: Koji od navedenih uređaja koristiš kako bi pristupio/la Internetu?

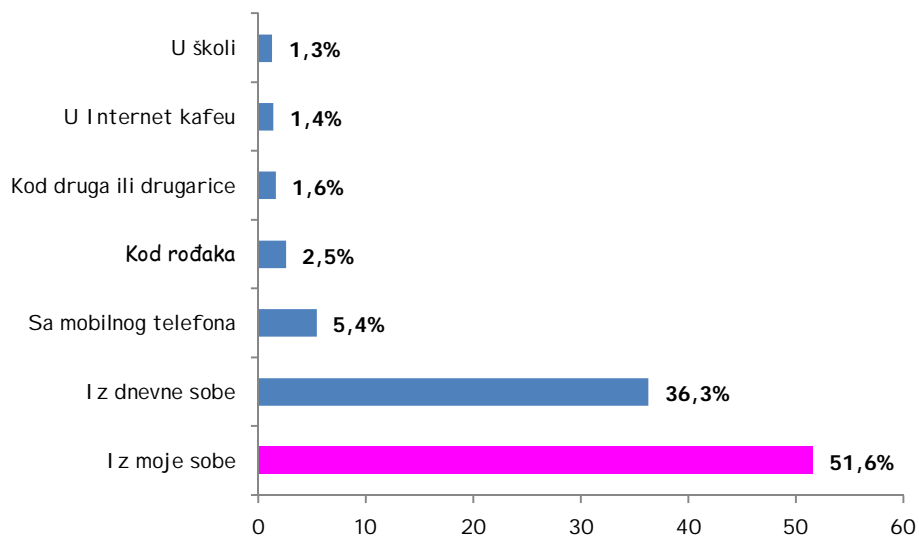

- ✦ **Odakle najčešće koristiš Internet?** Više od polovine anketiranih osnovaca Internet koristi iz svoje sobe (51,5%), potom 36,2% isti koristi iz dnevne sobe, dok 5,4% Internet koristi sa mobilnog telefona. Svega 1,2% njih se izjasnilo da Internet koristi u školi.

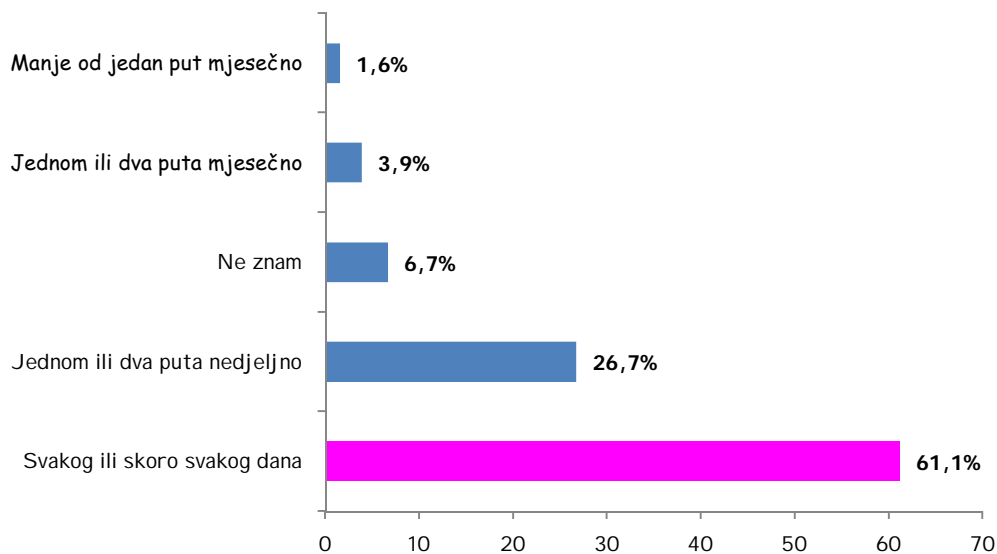
Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

Grafik 7: Odakle najčešće koristiš Internet?

- ✦ **Koliko često koristiš Internet?** Najveći procenat osnovaca Internet koristi svakog ili skoro svakog dana što čini 61,1% cjelokupnog uzorka, dok 26,7% njih Internet koristi jednom ili dva puta nedeljno.

Grafik 8: Koliko često koristiš Internet?

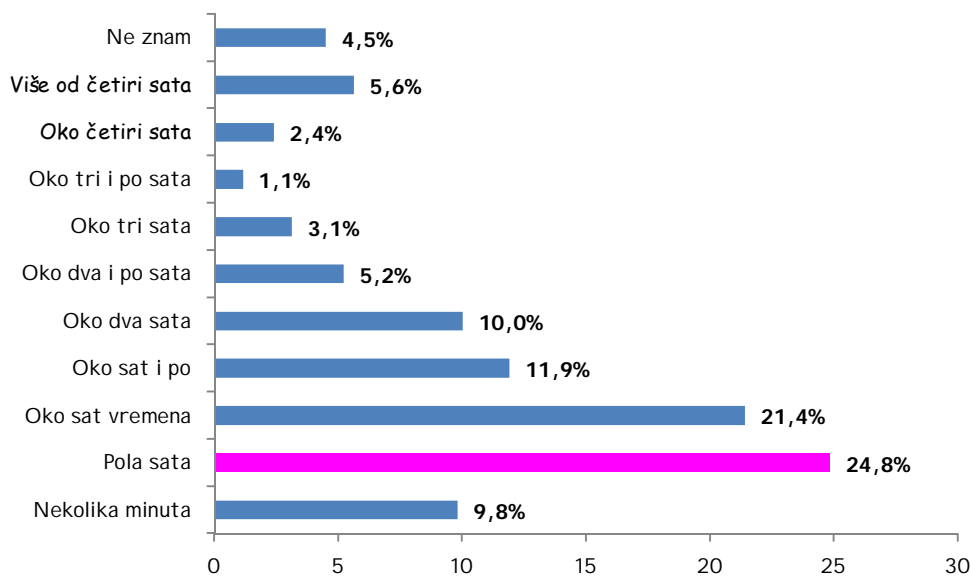

Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

Ukoliko analiziramo dominirajući prosjek onih osnovaca koji Internet koriste svakog ili skoro svakog dana isto će se odnositi na 65,1% osnovaca muškog pola, 69,8% osnovaca nastanjenih u južnom regionu, 74,4% osnovaca iz opštine Tivat, kao i 79,9% osnovaca koji pohađaju deveti razred.

- ✦ **Koliko vremenski koristiš Internet u toku dana, u toku radne sedmice?** Uzimajući u obzir one učenike koji koriste računare i Internet najveći broj osnovaca koristi Internet pola sata u toku dana kada je radna sedmica u pitanju, što čini 24,8% anketiranih osnovaca. Na drugoj strani, 21,3% njih Internet koristi oko sat vremena, dok 11,8% njih na Internetu provede oko sat i po vremena dnevno u toku radne sedmice.

Grafik 9: Koliko vremenski koristiš Internet u toku dana, u toku radne sedmice?

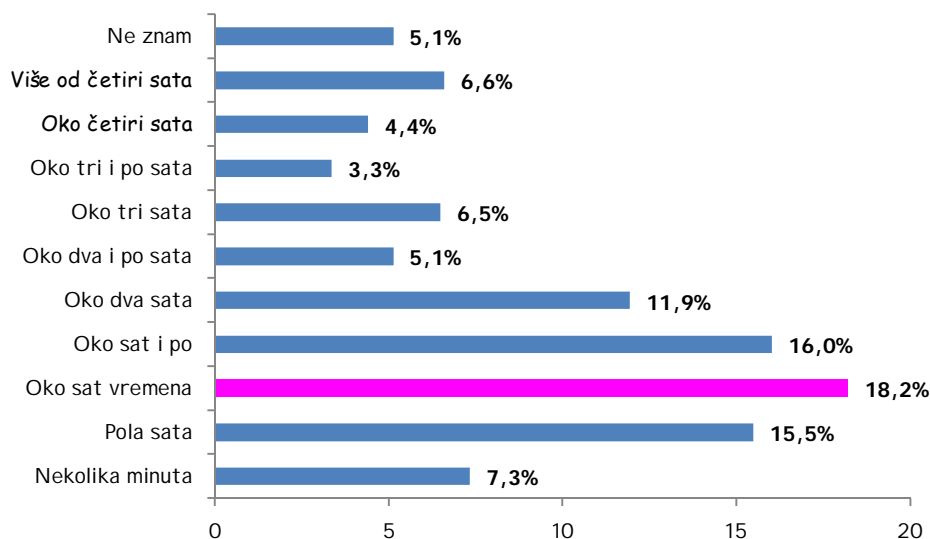

- ✦ **Koliko vremenski koristiš Internet u toku dana vikendom?** Osnovci vikendom najčešće provedu na Internetu oko sat vremena što čini 18,2% uzorka, dok 16% njih provede oko sat i po vremena.

Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

Grafik 10: Koliko vremenski koristiš Internet u toku dana vikendom?

Upoređujući sa vremenom izdvojenim za korišćenje Interneta u toku radne sedmice može se zaključiti da osnovci vikendom provode više sati koristeći Internet na šta ukazuje podatak da 14,2% njih provede više od tri sata na Internetu tokom vikenda, dok se isti u toku radne sedmice koristi u kraćem vremenu.

Tabela 2: Vrijeme provedeno na Internetu u toku radne sedmice i vikenda

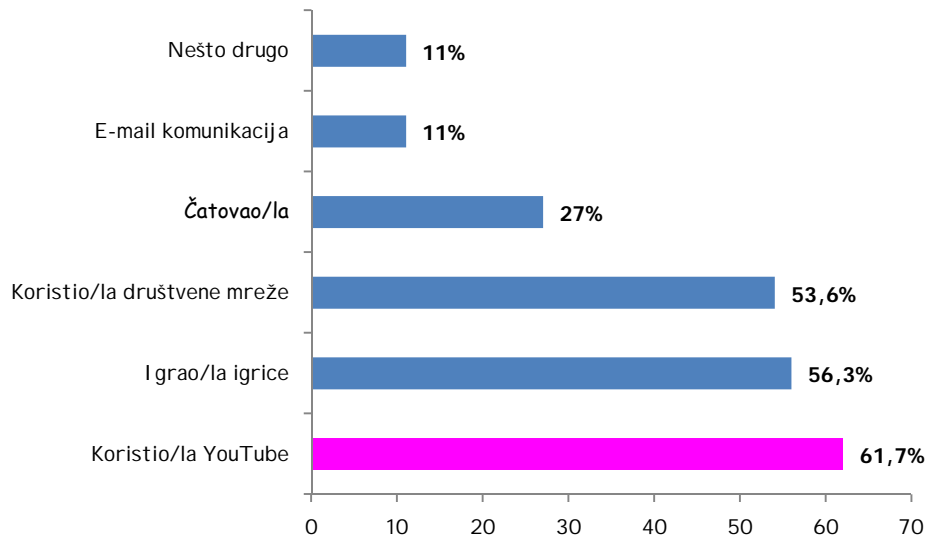
Vrijeme provedeno na Internetu	Radna sedmica	Vikend
Do sat vremena	55,9%	41%
Od jednog do tri sata	30,2%	39,5%
Više od tri sata	9,1%	14,2%
Ne znam	4,4%	5,1%

- ✦ **Šta si radio/na Internetu u toku poslednjih mjesec dana?** Osnovci su na dato pitanje imali mogućnost davanja više odgovora. U odnosu na cjelokupan uzorak najveći broj osnovaca je koristeći Internet ujedno koristio YouTube (61,7%), igrice (56,3%) ili društvene mreže (53,6%).

Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

Grafik 11: Šta si radio/na Internetu u toku poslednjih mjesec dana?

- ✦ **Igrice-** Podaci pokazuju da čak 93,5% je osnovaca igralo ili igra igrice putem Interneta. U odnosu na taj prosjek 96,4% njih je muškog pola, 94,8% je iz centralnog regiona, 97,2% su osnovci u trećem razredu.
- ✦ **Ja znam više o Internetu od mojih roditelja-** Od ukupnog broja osnovaca iz uzorka 48,9% njih smatra da zna više o Internetu od roditelja i na to daje ocjenu 'Veoma tačno', dok 21,6% njih smatra da roditelji znaju više o Internetu od njih. U odnosu na prosjek onih učenika koji smatraju da znaju više o Internetu od svojih roditelja isto se odnosi na 54,8% učenika muškog pola, 57,3% učenika iz sjevernog regiona, 62,5% učenika iz opštine Bar, kao i 72,4% učenika koji pohađaju deveti razred.
- ✦ **Znam mnogo stvari o tome kako se Internet koristi-** Od ukupnog broja učenika iz uzorka 52,1% njih ocjenjuje kao veoma tačno da znaju mnogo stvari o tome kako se Internet koristi, dok svega 5,6% smatra suprotno.
- ✦ **Na Internetu postoji mnogo stvari koje moje društvo može koristiti-** U odnosu na ukupan broj osnovaca koji su učestvovali u istraživanju čak 69,1% smatra da Internet donosi pregršt mogućnosti koje osnovci mogu koristiti, dok 5,3% smatra suprotno.

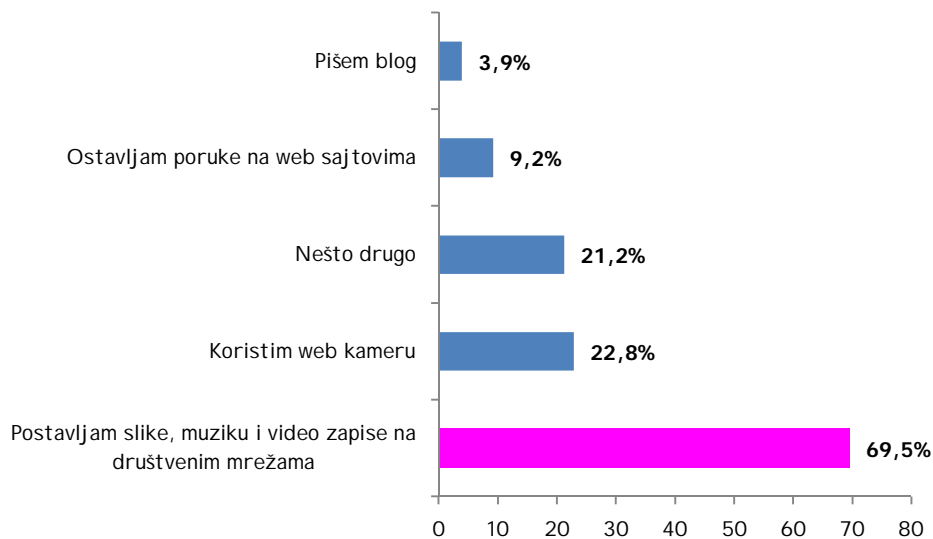
Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

Tabela 3: Šta osnovci misle o Internetu

	Nije tačno	Skoro da je tačno	Veoma tačno
Ja znam o Internetu više od mojih roditelja	21,6	29,4	48,9
Znam mnogo stvari o tome kako se Internet koristi	5,6	42,3	52,1
Na Internetu postoji mnogo stvari koje moje društvo	5,3	25,7	69,1

- ✦ **Šta radiš na Internetu?** Osnovci su imali mogućnost davanja više odgovora na pitanje o tome šta rade na Internetu. Najveći procenat njih Internet koristi u svrhe upotrebe društvenih mreža (Facebook, Twitter...) kako bi postavljali slike, muziku i video zapise (69,5%), dok 22,8% koristi web kameru. U odnosu na ukupan broj 21,2% se izjašnjava da radi nešto drugo na Internetu, a najčešće navode igranje online igrice (35,6%).

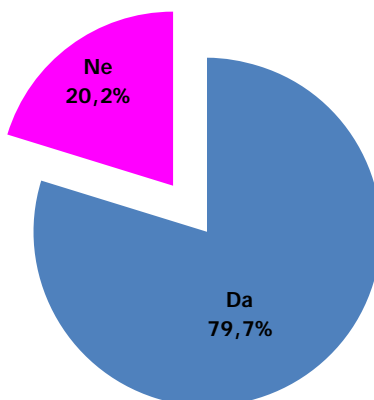
Grafik 12: Šta radiš na Internetu?

- ✦ **Da li imaš profil na Fejsbuku?** Od ukupnog broja osnovaca koji koriste računare i Internet 79,7% ima svoj Fejsbuk profil, dok 20,2% nema. Ukoliko analiziramo prosjek učenika koji imaju Fejsbuk profil 88,9% su učenici devetog razreda osnovne škole, kao i 85,1% učenika muškog pola. Na drugoj strani, u odnosu na prosjek onih učenika koji i dalje nemaju otvoren profil na Fejsbuk mreži isto važi za 43,4% učenika trećeg razreda i 26% učenika ženskog pola.

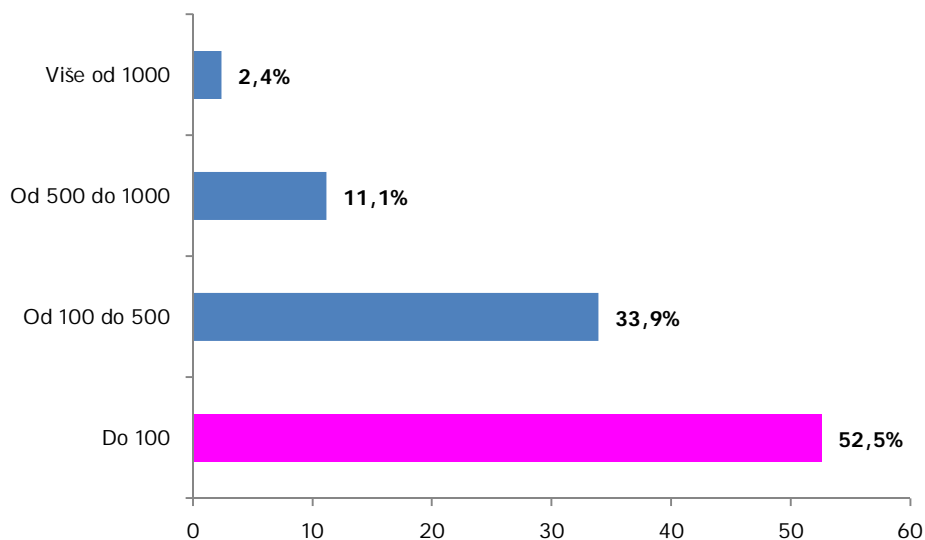
Grafik 13: Da li imaš profil na Fejsbuku?

Od ukupnog broja osnovaca koji imaju svoj Fejsbuk profil 22,6% se izjašnjava da ima više od jednog profila na Fejsbuku.

- ✦ **Sa koliko prijatelja komuniciraš preko Fejsbuka?** Najveći procenat (52,5%) komunicira sa do 100 prijatelja preko date društvene mreže, dok 33,9% komunicira sa od 100 do 500 prijatelja, kao i 11,1% sa do 1.000 prijatelja.

Grafik 14: Sa koliko prijatelja komuniciraš preko Fejsbuka?

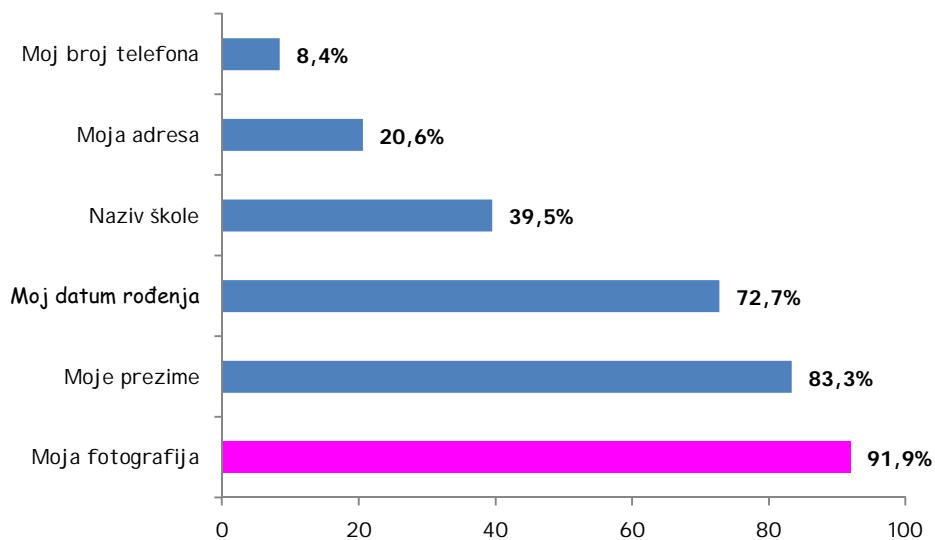
Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

U odnosu na prosjek onih učenika koji komuniciraju sa do 100 prijatelja na Fejsbuku isto se odnosi na 69,5% učenika četvrtog razreda, 65,1% učenika iz opštine Kotor, 53,8% učenika nastanjenih u sjevernom regionu, 55,1% učenika ženskog pola i 65,3% učenika sa do 10 godina starosti.

Na drugoj strani, ukoliko analiziramo prosjek onih učenika koji komuniciraju sa više osoba na Fejsbuku (od 100 do 500) isto će važiti za 38% učenika iz južnog regiona, 34,1% učenika muškog pola, kao i 39,1% učenika starosne dobi između 10 i 15 godina.

- ✦ **Šta se sve može naći na tvom Fejsbuk profilu?** Kao informacije koje se najčešće mogu naći na Fejsbuk profilima učenika navode se fotografije (91,9%), prezime učenika (83,3%) i datum rođenja (72,7%).

Grafik 15: Šta se sve može naći na tvom Fejsbuk profilu?

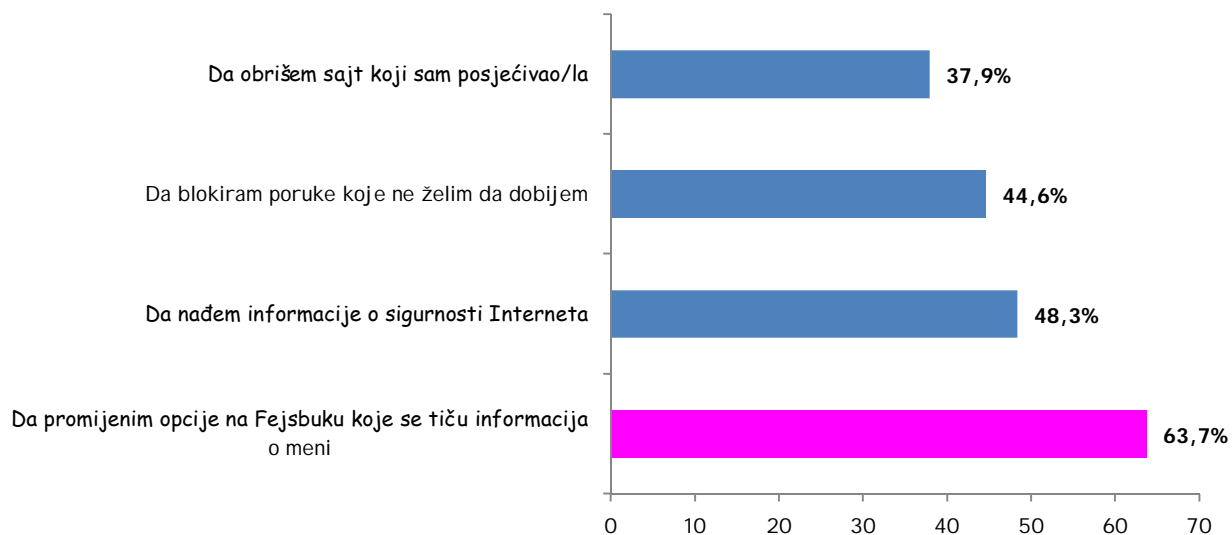
U odnosu na ukupan broj osnovaca koji su aktivni korisnici društvene mreže Fejsbuk 62,5% njih se izjasnilo da je upoznalo osobu sa kojom je komuniciralo putem chat-a, dok 37,4% nije. **Analizirajući** prosjek onih osnovaca koji su upoznali osobe sa kojima su prethodno komunicirali preko chat-a isto se odnosi na učenike u starijim razredima (74% učenika koji pohađaju deveti razred).

- ✦ **Šta znaš da koristiš na Internetu?** Osnovci su na dato pitanje mogli davati više od jednog odgovora. Kada je u pitanju stepen znanja u korišćenju Interneta učenici najčešće navode odgovor da znaju promijeniti opcije na Fejsbuku koje se tiču informacija o njima i to navodi 63,7% učenika. Potom, 48,3% učenika zna da nađe informacije o sigurnosti na Internetu, dok 44,6% zna kako da blokira poruke koje ne želi da dobije. Najmanji je procenat onih koji znaju kako pobrisati sajt koji su prethodno posjetili (37,9%).

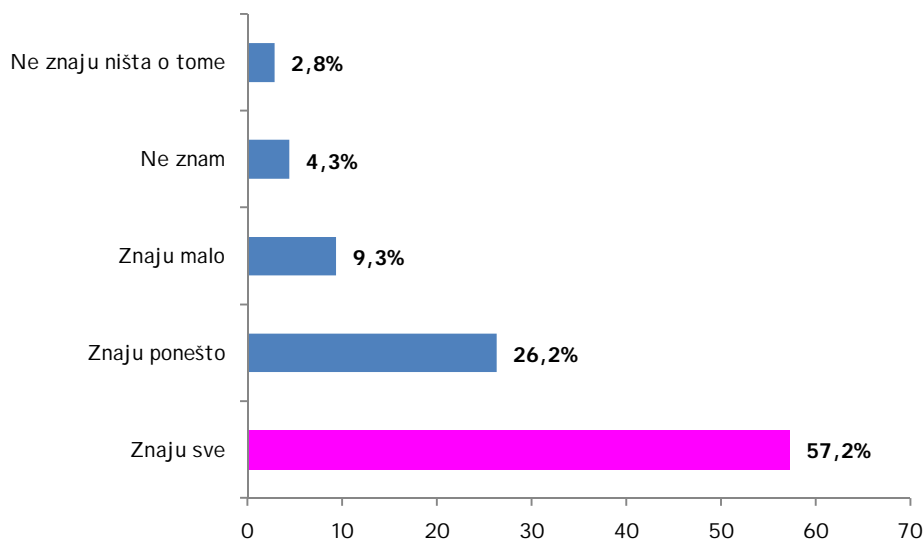
Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

Grafik 16: Šta znaš da koristiš na Internetu?

- ✦ **Koliko tvoji roditelji znaju o tome kako ti koristiš Internet?** Većina anketiranih učenika smatra da su im roditelji u cjelosti upoznati sa tim kako oni koriste Internet i to smatra 57,2% učenika, dok 26,2% njih smatra da im roditelji znaju ponešto. Na drugoj strani 12,1% je onih koji smatraju da im roditelji znaju ili malo ili ne znaju ništa o tome kako oni i na koji način koriste Internet.

Grafik 17: Koliko tvoji roditelji znaju o tome kako ti koristiš Internet?

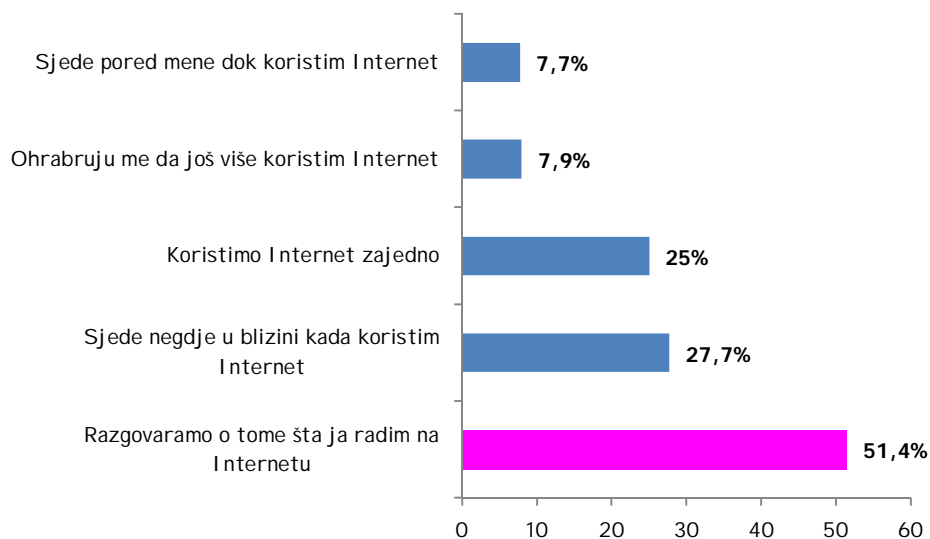

Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

Ukoliko analiziramo prosjek onih učenika koji smatraju da su im roditelji u cjelosti upoznati sa tim kako i na koji način oni koriste Internet isto se odnosi na učenike nižih razreda (66,1% učenika četvrtog razreda), 63,2% učenika iz centralnog regiona, 61,3% učenika ženskog pola, i učenike mlađe dobi (62,1% učenika sa do deset godina starosti).

- ✦ **Da li tvoji roditelji razgovaraju s tobom na temu Interneta?** Najveći procenat osnovaca navodi da oni najčešće razgovaraju sa roditeljima o tome šta rade na Internetu i to navodi 51,4% njih. Na drugoj strani 27,7% je onih kojima roditelji sjede u blizini kada koriste Internet, dok 25% učenika Internet koristi zajedno sa roditeljima. Svega 7,9% učenika navodi da ih roditelji dodatno ohrabruju da više koriste Internet jer koristeći ga mogu mnogo toga naučiti.

Grafik 18: Da li tvoji roditelji razgovaraju s tobom na temu Interneta?

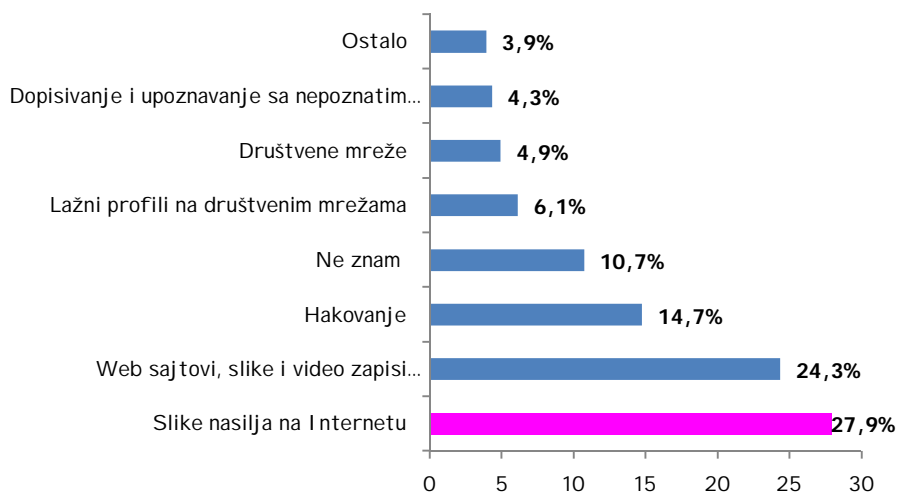

- ✦ **Koje stvari na Internetu mogu smetati tebi i tvojim vršnjacima?** Na postavljeno pitanje učenici su imali mogućnost samostalnog davanja odgovora. Najveći procenat njih (27,9%) smatra da su slike, poruke i video zapisi o nasilju nešto što im najviše dok koriste Internet, dok za 24,3% njih su to web sajtovi, slike i video zapisi neprikladnog karaktera (pornografija), a za 14,7% njih je to hakovanje.

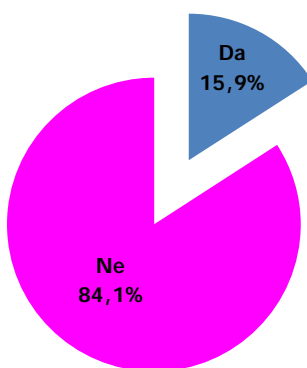
Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

Grafik 19: Koje stvari na Internetu mogu smetati tebi i tvojim vršnjacima?

- ✦ **Da li ste imali neprijatna iskustva prilikom korišćenja Interneta?** Od ukupnog broja anketiranih učenika koji koriste računare i Internet 15,9% navodi da su imali negativna iskustva prilikom korišćenja Interneta. Kao najčešće probleme sa kojima su se suočavali navode: uvrede i ružne riječi upućene tokom dopisivanja (33,3%), hakovanje profila i viruse (29,2%), neprikladne slike i poruke (21,6%).

Grafik 20: Da li ste imali neprijatna iskustva prilikom korišćenja Interneta?

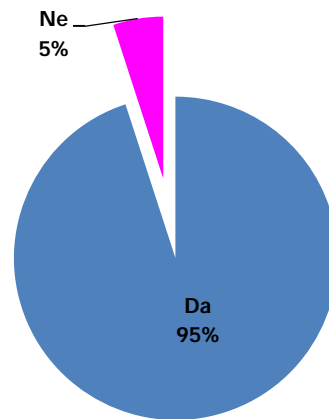
Od ukupnog broja učenika koji koriste računare i Internet 8,9% njih navodi da su imali iskustva sa primanjem mailova u kojima se obavještavaju da su dobili novčane nagrade i gdje im se zahtijeva da pošalju lične podatke. Najveći procenat učenika koji je dobio te mailove njih najčešće ne otvara (59,4%), dok ih 24,6% briše.

Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

- ✦ **Da li bi željeli saznati više o sigurnosti korišćenja Interneta?** Najveći procenat anketiranih učenika želi saznati više o sigurnosti korišćenja Interneta i to želi 95% anketiranih.

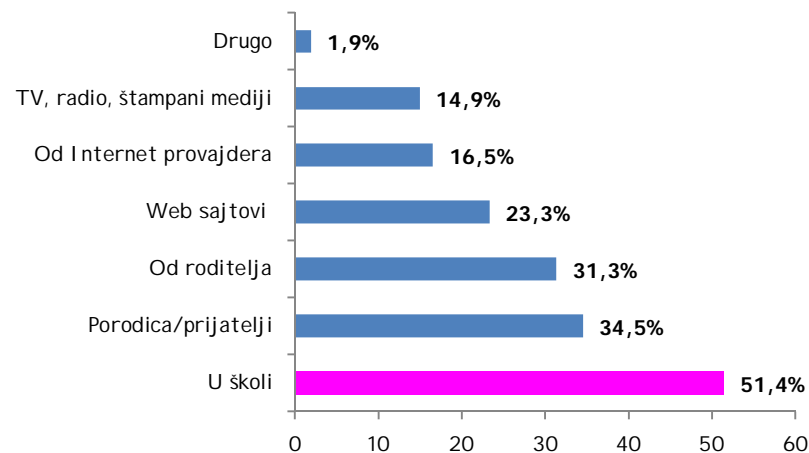
Grafik 21: Da li bi željeli saznati više o sigurnosti korišćenja Interneta?

U odnosu na prosjek onih učenika koji bi željeli saznati više o sigurnosti korišćenja Interneta isto se odnosi na 98,7% učenika u osmim razredima (starije generacije osnovaca).

- ✦ **Kako bi se najviše voljeli informisati osigurnosti korišćenja Interneta?** Učenici su imali mogućnost davanja više odgovora. S tim u vezi najveći procenat njih bi se želio dodatno informisati o sigurnosti korišćenja Interneta u školi (51,4%), potom kod porodice/prijatelja (34,5%) a zatim i kod roditelja (31,3%).

Grafik 22: Kako bi se najviše voljeli informisati osigurnosti korišćenja Interneta?

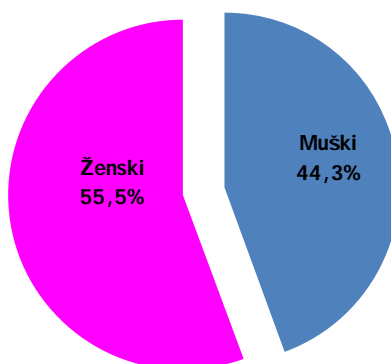
*** ISTRAŽIVANJE MEĐU RODITELJIMA ***

3. OSNOVNE INFORMACIJE O RODITELJIMA

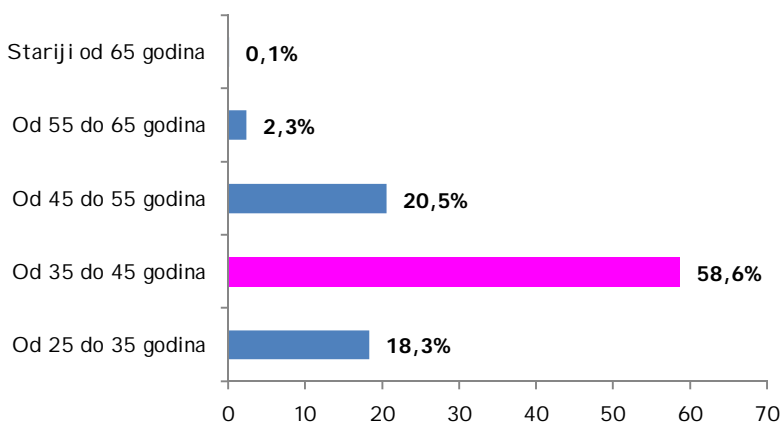
- ✦ **Regioni-** U skladu sa uzorkom za učenike, 40% roditelja potiče iz centralnog, 37,7% iz sjevernog dok je 22,3% iz južnog regiona.
- ✦ **Pol-** U odnosu na ukupan broj anketiranih roditelja 44,4% je muškog dok je 55,6% ženskog pola što ukazuje

Grafik 23: Pol roditelja

- ✦ **Starost ispitanika-** Prosječna starosna dob roditelja koji su bili obuhvaćeni istraživanjem iznosi 41 godinu. Najveći procenat roditelja je starosne dobi između 35 i 45 godina starosti (58,6%), a potom između 45 i 55 godina starosti.

Grafik 24: Starost ispitanika

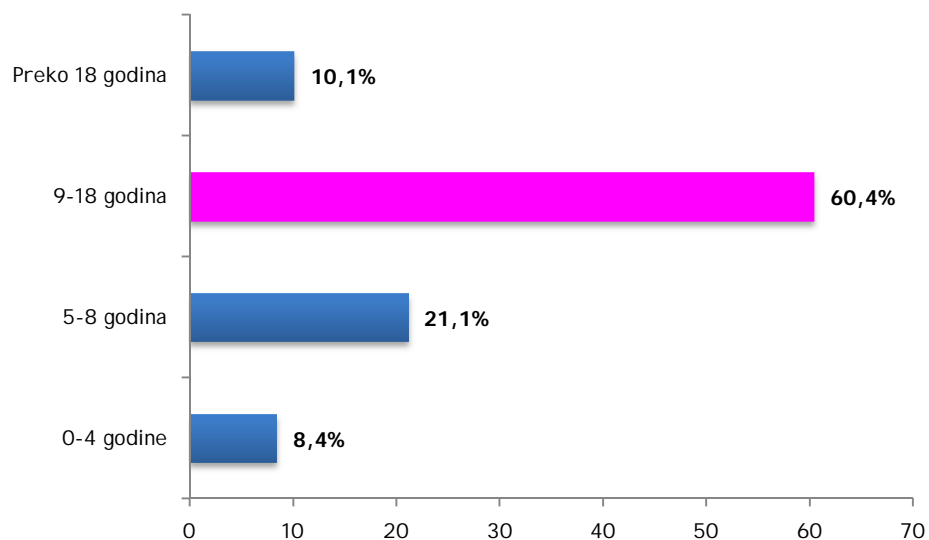

Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

- ✦ **Broj punoljetnih članova domaćinstva-** Anketirana domaćinstva u prosjeku broje 2,6 punoljetnih članova.
- ✦ **Stepen obrazovanja anketiranog roditelja-** Najveći procenat anketiranih roditelja ima završeno srednje obrazovanje i to 60,8%, potom fakultet 20,1%, a zatim više obrazovanje (11,7%). *Analizirajući roditelje sa visokim obrazovanjem najveći procenat je onih koji su završili filozofski (23,3%) i ekonomski fakultet (11,6%).*
- ✦ **Stepen obrazovanja drugog roditelja-** Kada je riječ i o drugom roditelju najveći procenat njih ima završeno srednje obrazovanje (65,1%), a potom fakultet (15,3%), kao i više obrazovanje (11,7%).
- ✦ **Starosne grupe djece u domaćinstvu-** U domaćinstvima obuhvaćenim anketom u najvećem procentu žive djeca starosne dobi od 9 do 18 godina starosti što čini 60,4% uzorka, potom 21,1% domaćinstava sa djecom starosne dobi od 5 do 8 godina starosti. Najmanji procenat je onih domaćinstava koja imaju djecu starosne dobi do 4 godine (8,4%). Domaćinstva u prosjeku imaju po dva člana porodice starosne dobi do 18 godina starosti, dok prosječne godine starosti anketirane djece iznose 11 godina.

Grafik 25: Starosne grupe djece u domaćinstvu

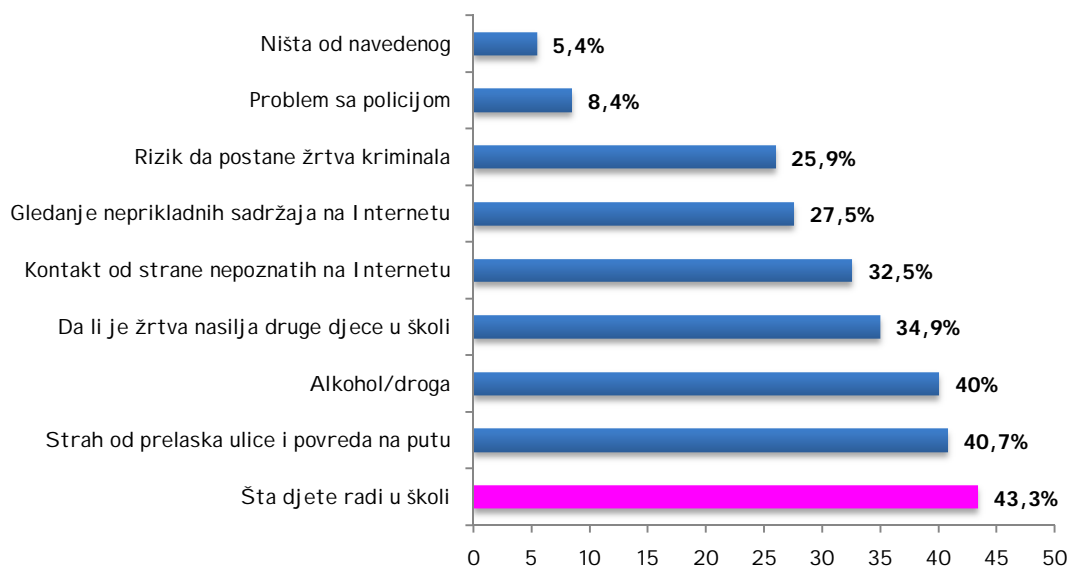

Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

- ⊕ **Kada je u pitanju Vaše dijete šta Vas u najvećoj mjeri brine?** Roditelje u najvećoj mjeri brine šta njihovo dijete radi u školi (43,3%), potom strah od prelaska ulice i povreda na putu do škole (40,7%), rizik od alkohola i droge (40%). Roditelje takođe brine potencijalni kontakt djece sa nekim koga su upoznali na Internetu (32,5%), kao i gledanje neprikladnih sadržaja na Internetu (27,5%).

Grafik 26: Kada je u pitanju Vaše dijete šta Vas u najvećoj mjeri brine?

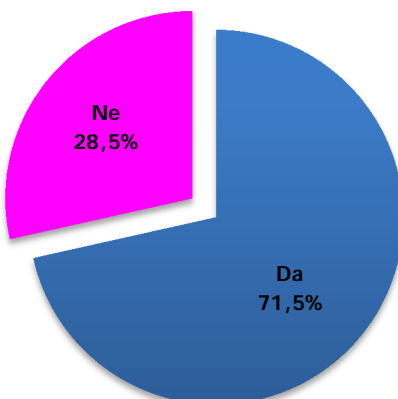

4. INTERNET

- ⊕ **Da li roditelji koriste Internet?** U odnosu ukupan broj roditelja koji su učestvovali u istraživanju 71,5% koristi Internet, dok 28,5% ga još uvijek ne koristi. Analizirajući prosjek roditelja koji koriste Internet isto važi za mlađe starosne grupe roditelja (78,4% starosti od 25 do 35 godina), potom 80,5% roditelja iz južnog regiona, kao i 94,8% onih sa završenim fakultetom.

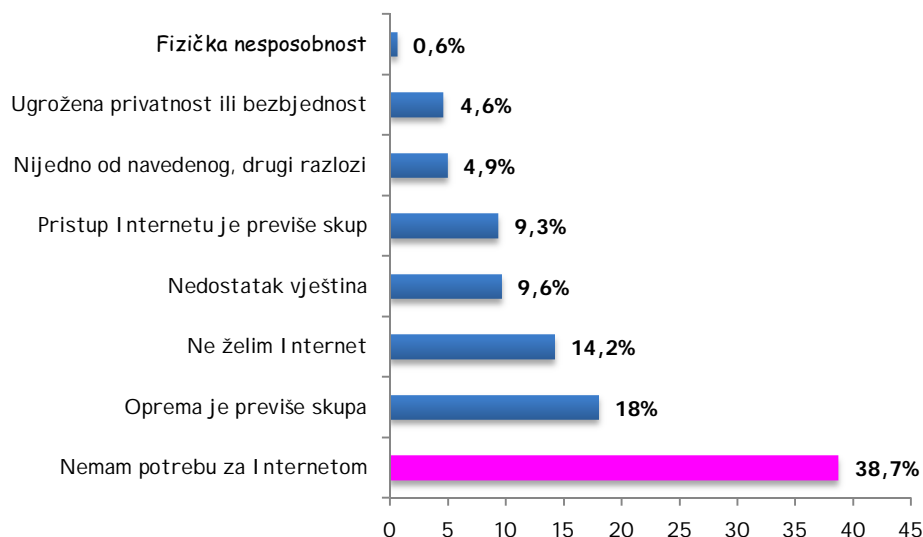

Grafik 27: Da li roditelji koriste Internet?

- ⊕ **Razlozi zbog kojeg roditelji ne koriste Internet?** Analizirajući one roditelje koji ne koriste Internet najveći procenat njih se izjašnjava da nema potrebu za Internetom i to smatra 38,7% anketiranih roditelja. Potom, za 18% njih oprema je isuviše skupa a 14,2% ne želi imati Internet.

Grafik 28: Razlozi zbog kojeg roditelji ne koriste Internet?

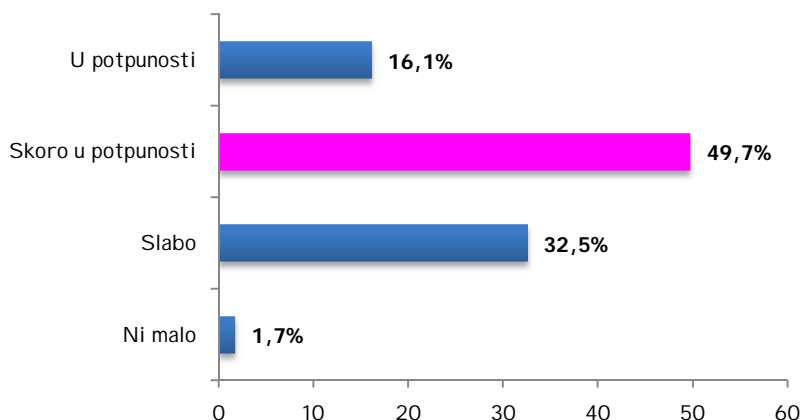

- ⊕ **Koliko su roditelji sigurni u svoje znanje u korišćenju Interneta?** Upitani u kojoj mjeri su sigurni u svoje poznavanje upotrebe Interneta roditelji u najvećoj mjeri smatraju da su skoro u potpunosti sigurni u svoje znanje (49,7%), dok 32,5% smatra da nije dovoljno sigurno u svoje poznavanje rada na Internetu.

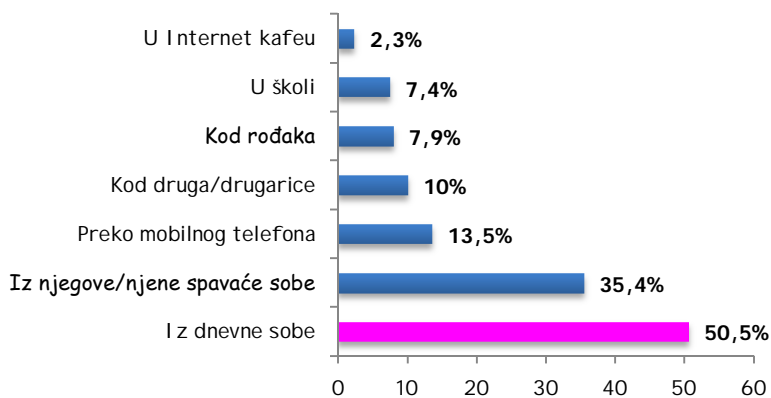
Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

Grafik 29: Koliko su roditelji sigurni u svoje znanje u korišćenju Interneta?

- ✦ **Odakle roditelji koriste Internet?** U odnosu na ukupan broj roditelja koji koriste Internet najveći procenat njih (80,8%) Internet koristi od kuće, potom sa posla (14,7%), kao i sa mobilnog telefona (3,4%).
- ✦ **Koliko često roditelji koriste Internet?** Roditelji u najvećoj mjeri Internet koriste svakog ili skoro svakog dana što predstavlja 54% onih koji koriste Internet, a potom slijedi 26,7% onih koji Internet koriste jednom ili dva puta sedmično.

Grafik 30: Sa koje lokacije dijete koristi Internet?

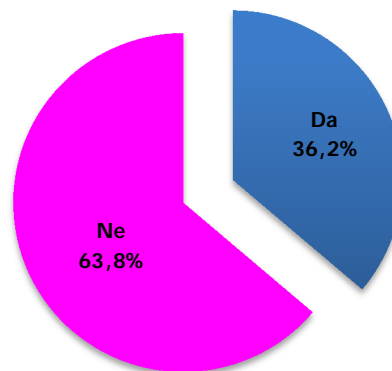
- ✦ **Šta obavljate sa djecom na Internetu?** Roditelji u najvećoj mjeri razgovaraju sa svojom djecom po pitanju nalina korišćenja Interneta i to navodi 54,1% ispitanika. Zatim 38,5% roditelja često je u blizini djeteta dok ono koristi Internet, dok 20,8% zajedno sa djetetom koriste Internet. Na drugoj strani, 13,8% roditelja je onih koji dodatno ohrabruju djecu da više istražuju i koriste Internet.

Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

- ✦ **Šta dijete može obavljati putem Interneta?** Najveći procenat roditelja odobrava djeci da koriste društvene mreže (81,9%), potom da gledaju video klipove koristeći YouTube (79,9%) ili da obavljaju download muzike i filmova sa Interneta (76,5%).
- ✦ **Da li ste Vi ikada radili sljedeće stvari zajedno sa Vašim djetetom?** Roditelji su u najvećoj mjeri razgovarali sa djecom o korišćenju Interneta (60,8%), pomagali djetetu ukoliko ima problem da pronađe nešto na Internetu (45,4%) ili objasnili djetetu koji su web sajtovi dobri ili loši (29,5%). Najmanji je procenat roditelja koji su dijete navodili kako i na koji način da komunicira sa drugim osobama na Internetu (16,5%).
- ✦ **Kada Vaše dijete koristi Internet od kuće, da li ste nešto od navedenog Vi obavljali?** Roditelji u smislu provjere šta njihovo dijete radi na Internetu najčešće obavljaju sledeće aktivnosti: provjeravaju web sajtove koje je dijete prethodno posjećivalo (30,9%), provjeravaju sa kim dijete komunicira na Internetu (29%), provjeravaju Fejsbuk profil svog djeteta (27,1%).
- ✦ **Da li imate svoj profil na Fejsbuku?** Od ukupnog broja anketiranih roditelja koji koriste Internet 36,2% ima svoj Fejsbuk profil, dok 63,8% nema. U odnosu na prosjek onih roditelja koji imaju Fejsbuk profil isto će važiti za roditelje mlađe generacije od 25 do 35 godina starosti (52,6%) i 39,3% roditelja iz južnog regiona. Visok procenat roditelja koji imaju svoj Fejsbuk profil su ujedno prijatelji sa svojim djetetom na datoj društvenoj mreži (80,6%).

Grafik 31: Da li roditelj ima Fejsbuk profil?

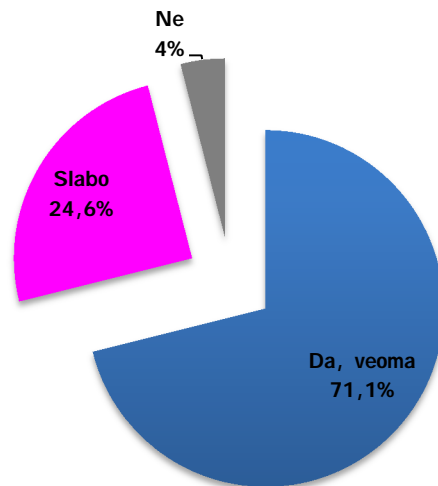

Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

- ⊕ **Da li mislite da ste u dovoljnoj mjeri u toku oko uvida o korišćenju Interneta od strane Vašeg djeteta?** Najveći procenat roditelja smatra da je veoma upućeno o korišćenju Interneta od strane njihovog djeteta i to smatra 71,1% ispitanika, dok 24,6% je onih koji smatraju da su slabo upućeni u to. Nadalje, 4% roditelja smatra da u potpunosti nema uvida o korišćenju Interneta od strane svoje djece.

Grafik 32: Da li mislite da ste u dovoljnoj mjeri u toku oko uvida o korišćenju Interneta od strane Vašeg djeteta?

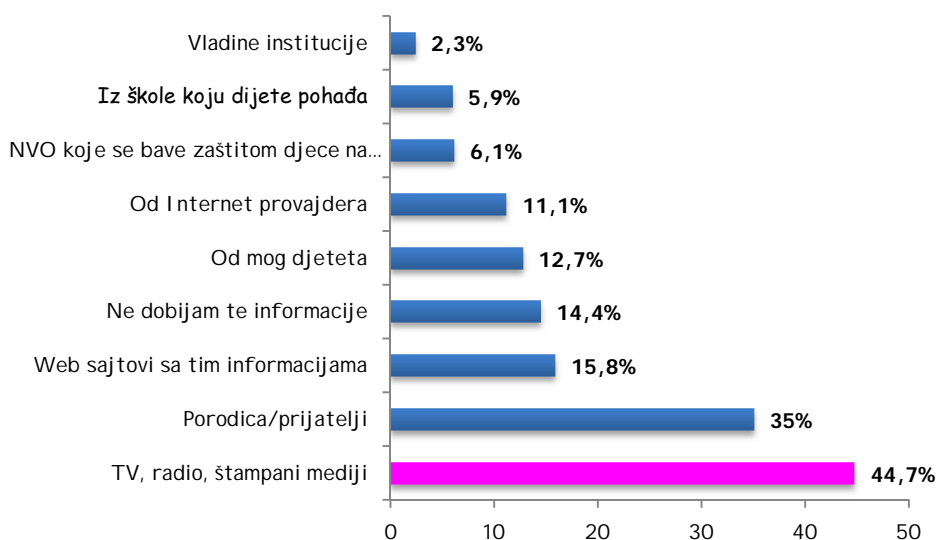

5. SIGURNOST NA INTERNETU

- ⊕ **Gdje Vi dobijate informacije o mjerama zaštite na Internetu?** Roditelji najčešće dobijaju informacije o mjerama zaštite na Internetu od strane medija (44,7%), potom od porodice i prijatelja (35%) ili web sajtova koji nude tu vrstu informacije (15,8%). Svega 5,9% roditelja se izjašnjava da informacije o sigurnosti na Internetu dobijaju od strane škole koju njihovo dijete pohađa.

Grafik 33: Gdje dobijate informacije o mjerama zaštite na Internetu?

- ⊕ **Da li je Vaše dijete do sada iskusilo bilo kakvu neprijatnost putem Interneta?** Većina roditelja smatra da njihovo dijete nije do sada iskusilo neku neprijatnost koristeći Internet i to smatra 91,7% anketiranih roditelja. U odnosu na prosjek 4,6% onih roditelja koji su se izjasnili da je njihovo dijete iskusilo neprijatnost na Internetu 81,5% tvrdi da se to dešava vrlo rijetko.
- ⊕ **Do koje mjere mislite da ste u mogućnosti da pomognete Vašem djetetu ukoliko se nađe u takvoj situaciji?** U situaciji da dijete ipak bude izloženo neprijatnostima prilikom korišćenja Interneta 60,4% roditelja smatra da bi bilo u stanju da mnogo pomogne svom djetetu u toj situaciji, dok 21,7% smatra da bi do neke mjere bilo u stanju naći načina kako da pomogne djetetu.

Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

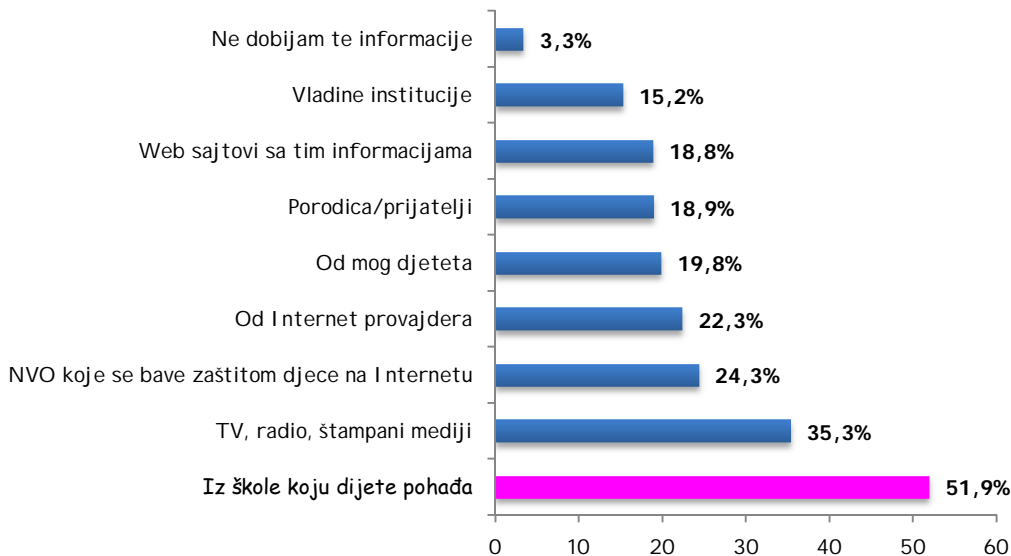
✦ **Šta se u poslednjih godinu dana desilo Vašem djetetu prilikom korišćenja Interneta?**
Najveći procenat roditelja smatra da se njihovom djetetu u poslednjih godinu dana nije desilo ništa loše prilikom korišćenja Interneta i to smatra 66,8% anketiranih roditelja. Na drugoj strani, roditelji navode sledeće:

- Računar je imao virus – 22,3%
- Neko je koristio lozinke na neodgovarajući način – 3,6%
- Neko je zloupotrijebio lične podatke – 2,1%

U odnosu na procenat onih roditelja koji su se izjasnili da je njihovo dijete doživjelo neku neprijatnost putem Interneta 44,7% njih smatra da se dijete osjećalo malo uznemireno tim povodom.

✦ **Odakle biste voljeli ubuduće da se više informišete o mjerama zaštite djece na Internetu?**
Kao jedan od načina kako bi ubuduće željeli da se informišu o mjerama zaštite djece na Internetu roditelji navode da bi takve informacije željeli dobiti od škole koju njihovo dijete pohađa i to smatra 51,9% ispitanika. Nadalje, oni bi se željeli ubuduće informisati putem medija (35,3%), kao i NVO koji se bave pitanjima zaštite djece na Internetu (24,3%).

Grafik 34: Odakle biste voljeli ubuduće da se više informišete o mjerama zaštite djece na Internetu?

Aneks 1. Upitnik za osnovce

Ime i prezime:

_____

Naziv škole:

_____

Razred: _____

Naziv grada u kojem živiš:

_____

Tvoje godine starosti: _____

1. Pol

1. Muški
2. Ženski

2. Da li znaš da koristiš računar?

1. Da .... *I di na pitanje br. 4*
2. Ne

3. Navedi razlog zašto ne znaš da koristiš računar

Napomena: Možeš zaokružiti više odgovora

1. Nemam računar
2. Nemam dovoljno znanja
3. Nije mi potreban
4. Nešto drugo (*Upiši unutar datih linija*)

_____

_____

I di na pitanje br. 28

4. Da li koristiš Internet?

1. Da ..... *I di na pitanje br. 6*
2. Ne

5. Navedi razlog zbog kojeg ne koristiš Internet

Napomena: Možeš zaokružiti više odgovora

1. Oprema je suviše skupa
2. Nemam potrebu za Internetom
3. Pristup Internetu je suviše skup
4. Ne želim Internet
5. Nedostatak vještina
6. Fizička nesposobnost
7. Brine me privatnost i bezbjednost
8. Nijedno od navedenog, neki drugi razlozi

I di na pitanje br. 28

6. Sa koliko si godina počeo/la koristiti Internet?

Napomena: Upiši brojem koliko si imao/la godina

_____

7. Koji od navednih uređaja koristiš kako bi koristio/la Internet?

Napomena: Možeš zaokružiti više odgovora

1. Moj desk-top računar
2. Moj lap-top
3. Računar koji dijelim sa ostalim članovima porodice
4. Računar koji dijelim sa ostalim članovima porodice i koji ne mogu ponijeti u svoju sobu
5. Mobilni telefon
6. Konzolu (PlayStation)
7. Nešto drugo (iPod, iPhone)

8. Odakle najčešće koristiš Internet?

(Napomena: Zaokružiti samo jedan odgovor)

1. Iz moje sobe
2. Iz dnevne sobe
3. U školi
4. U Internet kafeu
5. Kod druga ili drugarice
6. Kod rođaka
7. Sa mobilnog telefona

9. Koliko često koristiš Internet?

(Napomena: Zaokružiti samo jedan odgovor)

1. Svakog ili skoro svakog dana
2. Jednom ili dva puta nedjeljno
3. Jednom ili dva puta mjesečno
4. Manje od jedan put mjesečno
5. Ne znam

10. Koliko otprilike vremenski koristiš Internet u toku dana, u toku radne sedmice?

(Napomena: Zaokružiti samo jedan odgovor)

1. Nekolika minuta
2. Pola sata
3. Oko sat vremena
4. Oko sat i po
5. Oko dva sata
6. Oko dva i po sata
7. Oko tri sata
8. Oko tri i po sata
9. Oko četiri sata
10. Više od četiri sata
11. Ne znam

Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

11. Koliko otprilike vremenski koristiš Internet u toku dana vikendom?

(Napomena: Zaokružiti samo jedan odgovor)

1. Nekolika minuta
2. Pola sata
3. Oko sat vremena
4. Oko sat i po
5. Oko dva sata
6. Oko dva i po sata
7. Oko tri sata
8. Oko tri i po sata
9. Oko četiri sata
10. Više od četiri sata
11. Ne znam

12. Šta si od navedenog radio/la na Internetu u poslednjih mjesec dana?

Napomena: Možeš zaokružiti više odgovora

1. Primao/la i slao/la mejlove
2. Koristio/la socijalne mreže (Fejsbuk, Twitter...)
3. Čatovao/la, dopisivao/la se online sa drugima
4. Igrao/la igrice
5. Koristio/la YouTube
6. Nešto drugo (Navedi šta)

13. Da li si ikada igrao/la igrice preko Interneta?

1. Da
2. Ne ..... I di na pitanje br. 15
3. Ne znam ..... I di na pitanje br. 15

14. Ukoliko jesi, koliko često si igrao/la igrice preko Interneta u posljednjih godinu dana?

(Napomena: Zaokružiti jedan odgovor)

1. Skoro svakog ili svakog dana
2. Jednom ili dva puta nedjeljno
3. Jednom ili dva puta mjesečno
4. Rijetko
5. Ne znam

15. Koliko je tačno sljedeće?

Napomena: Štrikiraj unutar praznih polja

	Nije tačno	Skoro da je tačno	Veoma tačno
Ja znam više o Internetu od mojih roditelja			
Znam mnogo stvari o tome kako se Internet koristi			
Na Internetu postoji mnogo stvari koje moje društvo može koristiti			

16. Šta radiš od sljedećeg na Internetu?

Napomena: Možeš zaokružiti više odgovora

1. Koristim web kameru
2. Pišem blog
3. Ostavljam poruke na web sajtozima
4. Postavljam slike, muziku, video zapise na socijalnim mrežama (Fejsbuk)
5. Koristim sajtove za razmjenu fajlova (Torrent)
6. Nešto drugo (Navedi u datim linijama)

17. Da li imaš svoj profil na Fejsbuku?

1. Da
2. Ne (Navedi u poljima razlog zašto nemaš FB profil)

Napomena: Učenici koji su odgovorili da imaju svoj profil na Fejsbuku nastavljaju sa davanjem odgovora na sljedeća pitanja. Oni koji su odgovorili da nemaju Fejsbuk profil idu na pitanje br. 22.

18. Da li imaš jedan ili više profila?

1. Jedan
2. Više od jednog

19. Sa koliko prijatelja komuniciraš preko Fejsbuka?

1. Do 100
2. Od 100 do 500
3. Od 500 do 1000
4. Više od 1000 (Navedi koliko _____)

20. Šta se sve može naći na tvom Fejsbuk profilu?

Napomena: Možeš zaokružiti više odgovora

1. Moja fotografija
2. Moje prezime
3. Moja adresa
4. Moj broj telefona
5. Naziv moje škole
6. Moj datum rođenja

21. Da li si nekad upoznao/la nekog sa kim si komunicirao/la na chat-u?

1. Da
2. Ne

22. Šta od navedenog znaš da uradiš na Internetu?

Napomena: Možeš zaokružiti više odgovora

1. Da obrišem sajt koji sam posjećivao/la
2. Da promijenim opcije na Fejsbuku koje se tiču informacija o meni
3. Da blokiram poruke koje ne želim da dobijem
4. Da nađem informacije o sigurnosti korišćenja Interneta

Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

---

23. Šta misliš koliko tvoji roditelji znaju o tome kako ti koristiš Internet?

Napomena: Zaokružiti jedan odgovor

1. Znaju sve
2. Znaju ponešto
3. Znaju malo
4. Ne znaju o tome ništa
5. Ne znam

24. Da li tvoji roditelji ponekad razgovaraju sa tobom na sljedeće teme?

Napomena: Možeš zaokružiti više odgovora

1. Razgovaramo o tome šta ja radim na Internetu
2. Sjede pored mene dok koristim Internet
3. Sjede negdje u blizini dok koristim Internet
4. Ohrabruju me da ga još više koristim i da naučim još više sa Interneta
5. Koristimo Internet zajedno

25. Šta misliš koje stvari na Internetu mogu smetati tebi i tvojim vršnjacima?

(Upiši u prazno polje)

---

26. Da li ti se nekada desilo nešto ružno na Internetu?

1. Jeste, jednom *(Navesti šta)*

---

2. Jeste, više puta *(Navesti šta)*

---

3. Nije nikada

27. Da li si ikada dobio/la e-mail u kojem te obavještavaju da si dobio novčanu nagradu i gdje traže da pošalješ svoje lične podatke?

1. Da *(Navedi u prazno polje šta si tom prilikom uradio/la?)*

---

2. Ne

28. Da li bi želio/la saznati više o sigurnosti korišćenja Interneta?

1. Da
2. Ne

29. Kako bi najviše volio/voljela da se informišes o tome?

Napomena: Možeš zaokružiti više odgovora

1. U školi
2. TV, radio, štampani mediji
3. Od Internet provajdera
4. Web sajtovi sa tim informacijama
5. Porodica/prijatelji
6. Od mog roditelja
7. Nešto drugo *(Navesti)*

Aneks 2. Upitnik za roditelje

Adresa stanovanja:

_____

Ime i prezime roditelja

_____

Opština:

_____

Kontakt telefon:

_____

SEKCIJA 1. OPŠTE INFORMACIJE

1. Pol

1. Muški
2. Ženski

2. Vaše godine starosti:

_____

3. Koliko punoljetnih članova živi u domaćinstvu?

_____

Napomena: Upisati broj

4. Vaš stepen obrazovanja

1. Osnovna škola
2. Srednja škola
3. Više obrazovanje
4. Visoko obrazovanje (*Navesti fakultet*)

_____

5. Koji je stepen obrazovanja drugog roditelja?

1. Osnovna škola
2. Srednja škola
3. Više obrazovanje
4. Visoko obrazovanje (*Navesti fakultet*)

_____

6. Zaokružiti starosne grupe djece u domaćinstvu

Napomena: Mogućnost zaokruživanja više polja

1. 0-4 godine
2. 5-8 godina
3. 9-18 godina
4. Preko 18 godin

7. Koliko domaćinstvo ima djece starosne dobi do 18 godina? _____

8. Godine starosti Vašeg djeteta _____

Napomena: Roditelj navodi godine starosti djeteta koje je anketirano u školi

9. Kada je u pitanju Vaše dijete šta Vas u najvećoj mjeri brine?

Napomena: Mogućnost davanja više odgovora

1. Šta radi u školi
2. Da li je žrtva nasilja od strane druge djece u školi
3. Alkohol/droga
4. Gledanje neprikladnih sadržaja na Internetu
5. Rizik da budu kontaktirani od strane nepoznate osobe putem Interneta
6. Rizik da postane žrtva kriminala
7. Strah da ne dođe u problem sa policijom
8. Strah od prelaska ulice i povreda na putu
9. Ništa od navednog
10. Nešto drugo (*Navesti*)

10. U kom ste odnosu sa djetetom?

1. Otac/Majka
2. Očuh/Maćeha
3. Brat/Sestra
4. Djed/Baba
5. Rođak
6. Nešto drugo

SEKCIJA 2. INTERNET

11. Da li Vi koristite Internet?

1. Da ..... *I dite na pitanje br.13*
2. Ne

12. Navedite razlog zbog kojeg ne koristite Internet

Napomena: Mogućnost zaokruživanja više odgovora

1. Oprema je suviše skupa
2. Nemam potrebu za Internetom
3. Pristup Internetu je suviše skup
4. Ne želim Internet
5. Nedostatak vještina
6. Fizička nesposobnost
7. Ugrožena privatnost ili bezbjednost
8. Nijedno od navedenog, drugi razlozi

I dite na pitanje br. 16

13. Koliko ste sigurni u svoje znanje korišćenja Interneta?

1. Ni malo
2. Slabo
3. Skoro u potpunosti
4. U potpunosti

14. Odakle najčešće koristite Internet?

(Zakružiti jedan odgovor)

1. Od kuće
2. Sa posla
3. Sa mobilnog telefona
4. Nešto drugo (*Navesti*)

Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

15. Koliko često koristite Internet?

1. Svakog ili skoro svakog dana
2. Jednom ili dva puta sedmično
3. Jednom ili dva puta mjesečno
4. Rijetko
5. Ne znam

16. Sa koje lokacije Vaše dijete najčešće koristi Internet?

Napomena: Mogućnost davanja više odgovora

1. Iz njegove/njene spavaće sobe
2. Iz dnevne sobe
3. U školi
4. U Internet kafeu
5. Kod druga/drugarice
6. Kod rođaka
7. Preko mobilnog telefona
8. Nešto drugo, *Navesti*

17. Koje od sledećih stvari ponekad obavljate sa svojim djetetom?

Napomena: Mogućnost davanja više odgovora

1. Pričam sa njim/njom o tome šta on/ona radi na Internetu
2. Sjedim sa njim/njom onda kada koristi Internet (posmatram šta radi ali se ne uključujem)
3. Budem u blizini kada koristi Internet
4. Ohrabrujem svoje dijete da istražuje još više i uči putem Interneta
5. Zajedno koristimo Internet
6. Nešto drugo, *Navesti*

18. Šta Vaše dijete može obavljati putem Interneta?

Napomena: Štrikirati polja

	Može koristiti kada god poželi	Može koristiti jedino uz roditelja	Ne može koristiti nikada	Ne znam
Korišćenje chat-a				
Download muzike i filmova putem Interneta				
Gledanje video klipova na Internetu (YouTube)				
I mati svoj profil na društvenim mrežama (Facebook)				
Dijeljenje muzike i video zapisa sa ostalima putem Interneta				

19. Da li ste Vi ikada radili sljedeće stvari zajedno sa Vašim djetetom?

Napomena: Mogućnost davanja više odgovora

1. Pomagali mu/joj kada ima problem da pronađe nešto na Internetu
2. Objasnili mu/joj koji su web sajtovi dobri ili loši
3. Ukazali mu/joj kako Internet koristiti na sigurniji način
4. Ukazali kako da komuniciraju sa drugim osobama putem Interneta
5. Generalno razgovarali sa djetetom o korišćenju Interneta

20. Kada Vaše dijete koristi Internet od kuće, da li ste nešto od navedenog Vi obavljali?

Napomena: Mogućnost davanja više odgovora

1. Provjerim web sajtove koje je dijete koristilo
2. Provjerim poruke koje je razmijenilo
3. Provjerim njegov/njen profil na Fejsbuku
4. Provjerim sa kime komunicira na Internetu
5. Ništa od navedenog
6. Ne koristim Internet

21. Da li imate svoj profil na Fejsbuku?

1. Da
2. Ne ..... *I dite na pitanje 23.*

22. Da li Vas je Vaše dijete prihvatilo na listu prijatelja na Fejsbuku?

1. Da
2. Ne

23. Da li mislite da ste u dovoljnoj mjeri u toku oko uvida o korišćenju Interneta od strane Vašeg djeteta?

1. Da, veoma
2. Da, malo
3. Ne

SEKCIJA 3. SIGURNOST NA INTERNETU

24. Generalno, gdje Vi dobijate informacije o mjerama zaštite na Internetu?

Napomena: Mogućnost davanja više odgovora

1. Iz škole koju dijete pohađa
2. TV, radio, štampani mediji
3. Od Internet provajdera
4. Vladine institucije
5. NVO koje se bave zaštitom djece na Internetu
6. Web sajtovi sa tim informacijama
7. Porodica/prijatelji
8. Od mog djeteta
9. Nešto drugo (*Navesti*)
10. Ne dobijam te informacije

25. Da li je Vaše dijete do sada iskusilo bilo kakvu neprijatnost putem Interneta?

1. Da
2. Ne ..... *I dite na pitanje 27*
3. Ne želim reći ..... *I dite na pitanje 27*
4. Ne znam ..... *I dite na pitanje 27*

Istraživanje o bezbjednosti djece na Internetu

---

26. Ukoliko jeste, koliko često je Vaše dijete izloženo takvim neprijatnostima u poslednjih godinu dana?

1. Svakog ili skoro svakog dana
2. Jednom ili dva puta nedjeljno
3. Jednom ili dva puta mjesečno
4. Rijetko
5. Ne znam

27. Do koje mjere mislite da ste u mogućnosti da pomognete Vašem djetetu ukoliko se nadje u takvoj situaciji?

1. Ni malo
2. Ne mnogo
3. Ponešto
4. Mnogo
5. Ne znam

28. Šta se u poslednjih godinu dana desilo Vašem djetetu prilikom korišćenja Interneta?

Napomena: Mogućnost davanja više odgovora

1. Neko je koristio njegove/njene lične podatke na način koji nije bio odgovarajući
2. Računar je imao virus
3. Izgubio/la je novac na online video igricama
4. Neko je koristio lozinke na neodgovarajući način
5. Ništa od navedenog ..... *I dite na pitanje 30*

29. Kako se Vaše dijete osjećalo nakon toga?

1. Veoma uznemireno
2. Uznemireno
3. Malo uznemireno
4. Nimalo uznemireno
5. Ne znam

30. Odakle biste voljeli ubuduće da se više informišete o mjerama zaštite djece na Internetu?

Napomena: Mogućnost davanja više odgovora

1. Iz škole koju dijete pohađa
  2. TV, radio, štampani mediji
  3. Od Internet provajdera
  4. Vladine institucije
  5. NVO koje se bave zaštitom djece na Internetu
  6. Web sajtovi sa tim informacijama
  7. Porodica/prijatelji
  8. Od mog djeteta
  9. Nešto drugo (*Navesti*)
-
10. Ne dobijam te informacije